

Za našimi absolventmi
**S floristom a dizajnérom
Róbertom Bartolenom**
strana 4

Oslovili darcov
**Z Valentínskej
kvapky krvi**
strana 5

poľnohospodár

spravodajca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 63 | číslo 7 | 15. marec 2019 | cena: 0,35 €

Marec s prívlastkom

Kde by sme boli, keby ľudstvo neobjavilo písmo a čítanie? Ako by sme si odovzdávali informácie? Ako by sa vyvíjalo poznávanie sveta okolo nás? Ťažko si to predstaviť. Hoci si to možno neuvedomujeme, čítanie je jedným z najvýznamnejších vynálezov v ľudskej histórii.

V procese vzdelávania je čítanie zásadným predpokladom a v akademickom prostredí jeho kvalita bezprostredne vplyva na dosahovanie primeraných výsledkov. Je také samozrejmé, že o ňom takmer ani nepotrebuje hovoriť. Možno by to tak nemalo byť. Kvalita čítania, schopnosť porozumenia textu a výber podstatných informácií nemusí byť pre dnešných študentov samozrejmosťou. V zahraničnej literatúre sa relatívne často stretávame s pojmom „akademické čítanie“ a mnohé univerzity dokonca ponúkajú pre študentov kurzy akademického čítania, ktorých cieľom je naučiť ich čo najefektívnejšie pracovať s odborným textom.

Zdalo by sa, že oddychové čítanie nemá nijaký súvis s akademickým prostredím. Má, samozrejme, pozitívny vplyv na rozvoj osobnosti – zvyšuje empatiu, zlepšuje pamäť, rozvíja duševné schopnosti. Je zdrojom radosti, prináša relax a zábavu. Počas oddychového čítania sa tiež vzdelávame, formou tzv. získavania náhodných informácií. Aj oddychové čítanie je teda cestou k učeniu, či už z pohľadu získavania informácií, alebo z pohľadu tréningu čitateľských zručností.

Avšak, nie je čítanie ako čítanie. Výskumy dokazujú, že pri čítaní z obrazovky mozog vykazuje iné neurostimulácie, ako pri kontakte s fyzickou knihou. V rýchlej dobe sa naše čítanie zrýchľuje tiež, najčastejšie čítame orientačne, povrchné, aby sme v čo najkratšom čase získali potrebné informácie. Na dôkladné čítanie, zamýšľanie sa nad obsahom, hľadanie skrytých významov jednoducho nie je čas.

Prišiel marec, s trošku stereotypným prívlastkom, mesiac knihy. Možno by každý mohol skúsiť v marci prečítať jednu knihu - s radosťou a dôkladne.

Mgr. Beáta Bellérová, PhD.,
riaditeľka Slovenskej poľnohospodárskej
knížnice pri SPU v Nitre

Quo vadis publikovanie...

... a najmä publikovanie vedecké. Otázka, na ktorú hľadáju denne odpoveď aj akademici na našej univerzite. Pohľad na aktuálne dianie v tejto oblasti, trendy, ktoré ovplyvňujú a formujú procesy súvisiace s publikovaním, prestížou publikácií, ale aj viditeľnosťou autorov a ich prác v komunikačnom prostredí, to boli hlavné témy podujatia, ktoré sa pod názvom uvedeným v titule článku konalo 5. marca v priestoroch Vedeckého centra AgroBioTech. Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre pripravila toto celodenné podujatie v rámci Týždňa slovenských knižníc na základe rezonujúceho záujmu v podobe takmer každodenných podnetov zo strany vedecko-pedagogických zamestnancov SPU. Jednotlivé tematické bloky podujatia boli venované identifikátoru ORCID, antiplagiátorskému nástroju iThenticate a novinkám na platforme Web of Science. Prezentáciu noviniek Web of Science pripravila lektorka spoločnosti Clarivate Analytics. Týkala sa

pokračovanie na strane 2

Návštevníkov výstavy zaujali aj školské tašky vyrobené na Slovensku. Sú zo stopercentne obnoviteľných surovín, recyklovateľné a kompostovateľné

Foto: archív ZP

Nielen o zero waste v podnikaní. Výstava cirkulárnej ekonomiky

V priestoroch Technickej fakulty SPU v Nitre 5. marca sprístupnili výstavu cirkulárnej ekonomiky na Slovensku.

Návštevníci na nej môžu vidieť do konca marca viac ako dvadsať produktov a služieb firiem, ktorým nie sú cudzie pojmy ako recyklácia, ekodizajn, opätovné používanie, refurbishing, upcycling alebo zero waste. Témou výstavy, ktorá je súčasťou medzinárodného projektu MOVECO, je predstavenie inovatívnych a inšpiratívnych príkladov dobrej praxe v oblasti cirkulárnej ekonomiky, najmä zo Slovenska, ale aj zahraničia.

„Výstava je dôkazom toho, že obehová ekonomika neznamená len recykláciu, čo je často považované za jediný spôsob vrátenia použitých materiálov späť

do výroby. Zvyčajne je to celé o nápad, dizajne a šikovnosti. Mnohé handmade výrobky domácich majstrov naplňujú princípy obehovej ekonomiky, aj keď nevedomky, už dávno. Na druhej strane, podnikatelia – aj z radov študentov - sa môžu inšpirovať myšlienkami vystavovateľov,“ povedala prof. Zuzana Palková, manažérka projektu MOVECO.

Výstava má putovný charakter, prechádza Nemecskom, Slovinskom, SR a Rakúskom, pričom každá krajina prezentuje projekt MOVECO, cirkulárne riešenia vo svete a svoje lokálne príklady dobrej praxe v oblasti cirkulárnej ekonomiky.

rch

SPU v Nitre sa stala členom Digitálnej koalície

Na pôde Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v Bratislave sa 14. februára za účasti predsedu vlády SR Petra Pellegriniho konalo výročné zasadnutie Digitálnej koalície – Národnej koalície pre digitálne zručnosti a povolania Slovenskej republiky. Hlavným bodom programu bol odpočet plnenia záväzkov koalície, prezentácia prístupujúcich členov a odovzdanie ocenení Digitálna jednotka 2018. Medzi päťnástimi novými členmi koalície je aj Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

Digitálna koalícia vznikla z iniciatívy IT Asociácie Slovenska s podporou Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a inovácie 27. septembra 2017. Jej základným princípom je iniciatíva, v rámci ktorej si členovia stanovujú dobrovoľné záväzky na zlepšenie úrovne digitálnych zručností na Slovensku a následne spolupracujú na ich plnení. Cieľom je mobilizovať organizácie a inštitúcie pre spoločný postup pri riešení nedostatku digitálnych zručností. Koalícia spája partnerov zo štátneho, súkromného, neziskového a akademického sektora.

Na zasadnutí boli prijatí 15 nových členovia, medzi nimi aj SPU v Nitre. V súčasnosti tak Digitálna koalícia združuje 67 členov, ktorí spolu deklarovali 208

záväzkov k zlepšeniu digitálnej konkurencieschopnosti Slovenska. Na zasadnutí rektorka SPU Klaudia Halászová prezentovala záväzky SPU v Nitre.

„Dnes žijeme v dobe instantného spravodajstva, rýchleho rozhodovania a technickej náročnosti. A týmto požiadavkám sa musíme prispôbiť. Tak, aby sme dokázali využívať potenciál a limitovať negatívne externality,“ zdôraznil počas svojho príhovoru minister Miroslav Lajčák.

„Digitálna koalícia je silnou a etablovanou značkou a považujem ju za jedinečnú platformu. Musíme si uvedomiť, že digitálna transformácia sa týka všetkých sektorov našej spoločnosti a podľa štúdie Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) sme jednou z ekonomík, ktoré budú najviac ovplyvnené automatizáciou, keďže viac ako 40 % pracovných miest dnes možno automatizovať,“

pokračovanie na strane 2

SPU má štyroch nových emeritných profesorov

Z rúk rektorky SPU doc. Klaudie Halászovej si 25. februára prevzali menovací dekrét o udelení čestného titulu „profesor emeritus“ štyria odborníci SPU v Nitre.

Vedecká rada SPU schválila návrhy fakúlt na udeľenie čestných titulov 11. decembra 2018. Do spoločnosti emeritných profesorov SPU v Nitre vstúpil prof. RNDr. Milan Bežo, CSc., a prof. Ing. Otto Ložek, CSc., obaja odborníci z Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov, Dr.h.c. prof. Ing. Dušan Húska, PhD., z Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva a prof. Ing. Ladislav Nozdrovický, PhD., z Technickej fakulty. Ako sa vyjadrila rektorka doc. K. Halászová, čestný titul „profesor emeritus“ je výrazom uznania odborných a ľudských kvalít. Univerzita tak nestráca kontakt s odborníkmi, ktorých renomé šíri dobré meno školy. Pre nových emeritných profesorov je prevzatie menovacieho dekrétu výzvou k ďalšej spolupráci.

rch

Interaktívna záhrada FZKI získala mimoriadnu cenu poroty

Na ôsmom ročníku Záhradníckeho fóra 2019, ktoré sa konalo 13. a 14. februára v priestoroch PKO v Nitre, boli vyhlásení víťazi súťaže Park roka, Záhrada roka a Detail roka 2018. Mimoriadnu cenu poroty v kategórii Záhrada roka udelila Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu Interaktívnej experimentálnej záhrade FZKI.

Foto: za

Interaktívna experimentálna záhrada, ktorú otvorili v priestoroch Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva na Tulipánovej ulici v septembri 2018, je dielom pedagógov a študentov Katedry biotechniky zelene. Slúži nielen pre potreby zážitkového vzdelávania a kreatívnu tvorbu študentov, ale aj na trávenie voľného času.

Viac na: www.interaktivnazahrada.sk

r

Univerzitu navštívila veľvyslankyňa Indonézskej republiky na Slovensku

Indonézia je štvrtá najľudnatejšia krajina na svete, v minulom roku sa počet jej obyvateľov priblížil k 265,4 miliónom. Krajina má veľmi silnú ekonomiku, ktorá je na šestnástej svetovej priečke. Týmto reáliami veľvyslankyňa Indonézskej republiky na Slovensku

pokračovanie na strane 2

Na aktuálnu tému s odborníčkou SPU: Pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy. Horúca téma posledných mesiacov na Slovensku vyvolávajúca diskusie, ktoré sú prezentované nie vždy príjemnými vyjadreniami zúčastnených strán. Paradoxom celého procesu je, že všetky zúčastnené strany chcú dospieť k rovnakému výsledku – k poriadku vo vlastníckych vzťahoch na Slovensku, len zatiaľ nedokážu nájsť spoločnú reč. O nástrahách, ktoré prináša „chaos“ vo vlastníckych vzťahoch pre nás všetkých, sme hovorili s doc. Zlaticou Muchovou z Katedry krajinného plánovania a pozemkových úprav Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre.

Foto: za

Pani docentka, máme na Slovensku legislatívne, metodické a finančné možnosti tento komplikovaný stav pozemkového vlastníctva riešiť?

Áno, máme. Z celkového počtu 3 559 katastrálnych území však bolo doteraz ukončených len 418 komplexných pozemkových úprav, plus 18 je rozpracovaných. A to aj napriek tomu, že od roku 2010 bolo vyhlásených viacero verejných súťaží financovaných EÚ. Tie však vždy z nejakých dôvodov stroskotali. Aj posledná vyhlásená verejná súťaž z roku 2017, ktorá mala riešiť 168 nových projektov pozemkových úprav za asi 45 miliónov eur je v súčasnosti na posúdení UVO, či neboli pri jej zadávaní porušené pravidlá verejného obstarávania.

Faktom je, že rozdrobené pozemkové vlastníctvo na Slovensku je dôsledok historického vývoja.

Je to fakt, ktorý čím ďalej tým viac vytvára problémy, ktoré v súčasnosti vyvolávajú aj nespokojnosť reflektovanú vo forme štrajkov. Malí a mladí poľ-

nohospodári sa nevedia dostať k pôde, súčasný dotačný systém je označovaný za netransparentný, umožňuje špekulovať s pôdou, vlastníci pôdy nie vždy majú korektné nájomné zmluvy.

Niet pochyb o tom, že podstatným benefitom pozemkových úprav sú vyriešené vlastnícke vzťahy. Je faktom, že vlastníci získajú - a aj to oceňujú - svoje pozemky vo výlučnom vlastníctve, s ktorými už môžu obchodovať. Presne vedia akú výmeru a kde prenajímajú. Tento komasačný – scel'ovací aspekt pozemkových úprav je však len jeden výsledok celého procesu.

Maximálny efekt z pozemkových úprav dosiahneme len vtedy, keď budeme k lokalitám, kde sa vykonávajú, pristupovať systémovo. Reorganizácia a scelenie pozemkov poskytuje základ aj pre nové možnosti pre krajinu, ktorá je čoraz viac sužovaná prírodnými katastrofami – povodňami, suchom, eróziou... Tým, že obec sa stane výlučným vlastníkom pozemkov určených na tvorbu a ochranu krajiny, môže hocikedy pristúpiť k implementáciám riešení. To v súčasnom stave rozdrobeného a roztrúseného pozemkového vlastníctva nie je možné. Práve funkčné realizácie spoločných zariadení a opatrení by mali byť konečnou bodkou za celým procesom pozemkových úprav.

V súčasných diskusiách sa však čím ďalej, tým viac, skloňuje iba slovo komasácia, scel'ovanie, respektíve pozemková reforma...

Obávam sa, že sa pozabúda na krajinársky rozmer pozemkových úprav. Namiesto systémového

a komplexného riešenia problémov sa diskusie zvrhávajú na rýchle zahasenie aktuálne horúcich káz. Myslím si, že hrozí, že za pár rokov, keď nastane iný problém, ako ten, ktorý je v súčasnosti „in“ a slovo dotácie nahradia napríklad povodne - vlastne táto situácia je už realitou, aj keď si to neuvedomujeme - znova budeme apelovať na potrebu reorganizácie územia a vytvorenie pozemkov na rôzne opatrenia, pretože výkupy trvajú neskutočne dlho. Vtedy však už bude neskoro poukazovať na fakt, že sme to mohli riešiť spolu s komasáciami pri pozemkových úpravách.

Súhlasím, že proces pozemkových úprav by bolo vhodné zjednodušiť a zlacnieť. Určite však nesúhlasím s myšlienkou, ktorá je teraz veľmi aktuálna a síce - začať robiť „nový typ komasačných pozemkových úprav“, ktorý nebude ašpirovať na vyriešenie problémov súvisiacich napríklad s ochranou krajiny, ale zameria sa len na hlavné problémy pozemkového vlastníctva spôsobené jeho rozdrobenosťou a zároveň umožní výrazné skrátenie doby spracovania a zlacnenie projektov.

Opäť - po dlhšom období - sa naskytá príležitosť riešiť ťažkosti, s ktorými sa stretávame v krajine, systematicky a prostredníctvom komplexne ponímaných pozemkových úprav. Tie sú v súčasnosti NAJVHODNEJŠÍM právne etablovaným nástrojom na komplexné riešenie všetkých aspektov územného rozvoja a ochrany krajiny v súlade s obnovou vlastníckych vzťahov.

Renáta Chosraviová

TF a FEM spoločne na otvorení Auria Solutions

V priestoroch priemyselného parku vo Vrábľoch sa 26. februára konalo slávnostné otvorenie nového výrobného závodu Auria Solutions Slovensko, na ktoré boli pozvaní aj predstavitelia Fakulty ekonomiky a manažmentu a Technickej fakulty SPU v Nitre.

Foto: archív EH

Dekan TF Roman Gálik a dekan FEM Elena Horská s riaditeľom výrobného závodu vo Vrábľoch Rajivom Batrom (na snímke vľavo)

Ide o globálnu spoločnosť, ktorá sa zaoberá výrobou interiérových súčastí do automobilov, ktorých základom sú vlákna.

Dekanka FEM prof. Elena Horská a dekan TF prof. Roman Gálik začali rozhovory s predstaviteľmi spoločnosti o vzájomnej spolupráci v oblasti odborných stáží a výberových prednášok či exkurzií pre obe fakulty. „Potešilo nás stretnúť absolventov Technickej fakulty, pracujúcich v podniku, ako aj vypočuť si prezentáciu manažérky pre logistické systémy a distribúciu s ekonomickým vzdelaním,“ povedala E. Horská. Ako vyplynulo z rozhovoru s HR manažérom, uvítajú spoluprácu pri personálnom budovaní finančného a účtovného oddelenia.

Seminár o sieťových a informačných technológiách s odborníkmi z celého Slovenska

Na SPU v Nitre sa 13. februára stretli účastníci devätnásteho ročníka celoslovenského seminára Sieťové a informačné technológie, ktorý sa konal pod záštitou rektorky SPU doc. Klaudie Halászovej.

Účastníkov z deviatich slovenských univerzít, zástupcov prezentujúcich firiem a študentov privítal prorektor SPU doc. Drahoslav Lančarič. Prednášajúci v príspevkoch priblížili zjednocovacu úlohu Portálu VŠ, možnosti interaktívneho riešenia zobrazovania vo vyučovacom procese či možnosti v oblasti licencovania Adobe produktov pre členov združenia EUNIS-SK. Zoznámili prítomných s analytickým nástrojom IBM Cognos Analytics, ako aj s technickým zabezpečením informačných a komunikačných technológií na SPU v Nitre. Informovali aj o novinkách vo vedeckom publikovaní, spôsoboch využívania virtuálnej reality vo výučbe a používaní

IKT vo včelárstve. Na seminári odznela aj dôležitá informácia o tom, že vysoké školy, ktoré sú členmi združenia EUNIS-SK, môžu opäť kupovať produkty ADOBE výhodnejšie. Rovnako výhodne môžu získať napríklad i prezentovanú interaktívnu zobrazovaciu jednotku.

Seminár Sieťové a informačné technológie sa už štvrtýkrát konal ako celoslovenské podujatie pod gesciou združenia EUNIS-SK a SPU v Nitre, ktorá je jedným z členov združenia.

Z podujatia vyjde zborník príspevkov. Viac informácií nájdete na webovej stránke združenia EUNIS-SK.

RNDr. Darina Tóthová, PhD., FEM

Z odbornej stáže medzinárodného projektu Kultúrne dedičstvo regiónov

Fakulta biotechnológie a potravinárstva a Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre organizovali 4. marca v rámci medzinárodného projektu Kultúrne dedičstvo regiónov odbornú stáž pod vedením doc. Martiny Fikselovej, prof. Jozefa Goliana a doc. Radovana Kasardu. Prednášky a praktické cvičenia zamerané na genetickú identifikáciu živočíchov a potravín živočíšneho pôvodu, prebieha-

Účastníci projektu sa podelili so svojimi skúsenosťami v rámci genetickej identifikácie živočíchov a potravín z nich

Foto: Nina Moravčíková

li na Katedre genetiky a plemenárskej biológie FAPZ. Zúčastnili sa na nich pracovníci Poľnohospodárskej univerzity (PU) v Krakove, Veterinárnej a farmaceutickej univerzity v Brne, Univerzity veterinárneho lekárstva v Košiciach a SPU v Nitre. Stáž bola jednou z mnohých plánovaných aktivít uvedeného projektu, financovaného Poľskou národnou agentúrou pre akademickú spoluprácu (NAWA). Koordinátorom projektu, s dobou realizácie od decembra 2018 do novembra 2020, je PU v Krakove. Hlavným cieľom je vytvoriť unikátny katalóg tradičného kultúrneho dedičstva regiónov. Projekt by mal preukázať hypotézu, že podpora jedinečných prvkov kultúrneho dedičstva môže prispieť k dynamickému rozvoju nových regionálnych produktov. Jedným z výsledkov medzinárodnej spolupráce bude identifikácia miestnych prvkov kultúrneho dedičstva, najmä v podobe tradičných i netradičných druhov rastlín, zvierat ako potravinových zdrojov a produktov z nich vyrábaných v podobe tradičných pokrmov. Zahŕňa pracovné balíky zamerané napr. na divorastúce rast-

pokračovanie na strane 5

SPU v Nitre sa stala členom Digitálnej koalície

pokračovanie zo strany 1

hlásil podpredseda vlády Richard Raši. Podľa neho to však nie je dôvod na obavy, ale skôr príležitosť na transformáciu slovenskej ekonomiky a budovanie silného a konkurencieschopného digitálneho hospodárstva.

Ako odznelo na zasadnutí, v uplynulom roku viaceré rezorty pristúpili k vypracovaniu stratégií a akčných plánov, aby SR správne a predvídavo reagovala na nastupujúci fenomén Industry 4.0 pre zvládnutie náporu prichádzajúcich digitálnych technológií na občana i lepšie uplatnenie sa firiem a zamestnancov v globálnej konkurencii. Úrad podpredsedu vlády SR sa zaviazal vypracovať ústredný dokument pre oblasť Stratégie digitálnej transformácie Slovenska, ktorý by mal zjednocovať úsilie jednotlivých ministerstiev v oblastiach ich pôsobenia.

Koncom mája - 22. a 23. sa v Paríži bude konať zasadnutie Rady OECD. Slovensko je po prvýkrát v histórii predsedníckou krajinou tejto organizácie. Cieľom predsedníctva na ministerskom zasadnutí Rady OECD je prediskutovať vybrané kľúčové témy a určiť priority pre prácu OECD na najbližší rok. Témou slovenského predsedníctva je využitie potenciálu digitalizácie a moderných technológií pre udržateľný rast ekonomiky.

Renáta Chosraviová

Quo vadis publikovanie...

pokračovanie zo strany 1

najmä aktuálnych otázok hodnotiaceho procesu a výberu časopisov, zborníkov a monografických publikácií do databáz WoS, ale aj nových nástrojov pre vyhľadávanie a používanie metrik. Všetky prezentácie sú dostupné na webových stránkach SIPK (odkazy na úvodnej stránke v sekcii Užitočné).

PhDr. Ľubica Jedličková, PhD., SIPK

Univerzitu navštívila veľvyslankyňa Indonézskej republiky na Slovensku

pokračovanie zo strany 1

Veľvyslankyňa Indonézskej republiky na Slovensku Adiyatwidi Adiwoso Asmady predstavila súčasnú Indonéziu

Foto: Tomáš Poláčik

sku Adiyatwidi Adiwoso Asmady otvorila tematickú prednášku s názvom Indonézia dnes na Fakulte ekonomiky a manažmentu SPU.

Prednáška sa konala 18. februára ako súčasť aktivít Indonézskeho kútika na FEM. Zameraná bola na problematiku medzinárodných vzťahov a obchodu, diverzity sveta. Určená bola študentom, ktorí študujú predmet európsky spotrebiteľ a spotrebiteľské správanie.

Podľa slov dekanky FEM prof. Eleny Horskej, študentom sa snažia prinášať nielen teoretické poznatky, ale aj praktické kontexty. Na príklade Indonézie chceli poukázať na spôsoby štúdia spotrebiteľského správania v inej krajine, ktoré marketér musí pochopiť, keď chce s danou krajinou spolupracovať a obchodovať. Zároveň sa študenti mohli dozvedieť viac o globálnom svete. Na prednáške sa zúčastnili aj študenti niektorých nitrianskych stredných škôl.

Súčasťou programu indonézskej veľvyslankyne na univerzite bola aj návšteva Slovenskej poľnohospodárskej knižnice pri SPU v Nitre a odovzdanie knižného daru, aby informácie o tejto krajine v juhovýchodnej Ázii získala čo najširšia verejnosť.

Renáta Chosraviová

Viac o prednáške a spolupráci SPU s indonéžskymi univerzitami na: www.polnohospodar.sk

NA SLOVÍČKO

s novým profesorom Róbertom TOMANOM z Katedry veterinárskych disciplín Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov

Pán profesor, v čom je pre vás práca v akademickom prostredí atraktívna?

V jej pestrosti. Je to práca v prostredí, ktoré sa neustále mení a ponúka rôzne činnosti. Nejde o monotónnu prácu a okrem pedagogickej činnosti je súčasťou aj veda a tieto oblasti poskytujú veľký priestor na tvorivosť. Práca s mladými ľuďmi, so študentami, ma baví. Človek si pri tom neuvedomuje plynutie času, a tak sa cíti byť stále mladý ☺. Študenti prinášajú do bežného života veľa podnetov, pretože prichádzajú z rôznych končín, majú rôzny pohľad na svet, majú otázky, a to je to, čo udržuje určité napätie pri práci s nimi. Možnosť odovzdať im svoje poznatky, skúsenosti a vedomosti je jedným z motívov, prečo túto prácu robím a prečo ma zaujíma. Naopak, pozitívna odzva zo strany študentov, je hnacím motorom pre ďalšiu činnosť.

Ako by ste charakterizovali vaše odborné vedecké zameranie pre záujemcov mimo vášho odboru?

Od svojich vedeckých začiatkov, keď som ako študent 1. ročníka, vtedy ešte VŠP, nastúpil na Katedru fyziológie, anatómie a prevencie chorôb HZ ako pomocná vedecká sila a podieľal sa na výskume katedry, sa zaoberám problémami najmä v oblasti toxikológie. Hlavnou líniou mojej vedeckej práce je vplyv toxických látok v oblasti plodnosti zvierat i ľudí, ale skúmam vplyvy rôznych látok aj na iné funkcie a systémy živočíšneho organizmu. So vznikom študijného programu orientovaného na výživu ľudí, sa moje vedecké zameranie rozšírilo aj v oblasti toxikológie vo výžive. Snažíme sa poukazovať na riziká v potravinovom reťazci v súvislosti so znečistením prostredia a následnými poruchami zdravia. Okrem negatívnych účinkov rôznych xenobiotík skúmame aj možnosti, ako týmto

účinkom zabrániť, alebo ich obmedziť. Jedná sa najmä o rôzne prirodzené látky, prírodné produkty. Vzhľadom na to, že už dlhú dobu riadim schválené pokusné zariadenie, máme podmienky na to, aby sme realizovali experimenty, kde tieto účinky zisťujeme a overujeme.

Ako veda obohacuje váš život?

Veda prináša veľa otázok. Snažiť sa nájsť na ne odpovede prináša do života určité vzrušenie. A opäť sme pri pestrosti. Nemám rád monotónnu prácu, preto veda výrazne obohacuje môj život. Existuje veľa ciest, ktorými sa pri skúmaní tajomstiev života možno vydať. Existuje veľa výziev, treba si vybrať tie, ktoré vás naplnia. Množstvo poznatkov, ktoré som vďaka pôsobeniu na poli vedy nadobudol, využívam aj vo svojom súkromnom živote. No a prostredníctvom vedy mám možnosť stretnúť významné vedecké osobnosti a spoznať prístupy a metódy aj v iných končinách sveta, či už cez spoluprácu so zahraničnými univerzitami, pracoviskami, alebo na odborných podujatiach.

O potrebe kvalitného vysokoškolského vzdelania sa hovorí veľa a pri rozličných príležitostiach. Viac ako slová sú potrebné skutky. Čo by mala univerzita robiť pre skvalitnenie vzdelávania a vedeckého výskumu?

V súčasnosti je to veľmi ťažké, v podstate nereálne. Možno postavím otázku trochu inak. Nie, čo by univerzita mala robiť, ale čo by mala mať možnosť robiť. V prvom rade by mala mať možnosť vyberať. Vyberať kvalitných študentov, ktorí sú schopní zvládnuť náročné vysokoškolské štúdium. Myslím, že na univerzite je dostatok kvalitných učiteľov, vedcov, ktorí sú schopní a ochotní poskytnúť špičkové vedomosti a informácie a pripraviť kvalitných nových odborníkov. Možno však niektorým chýba väčšia motivácia a možno mnohí

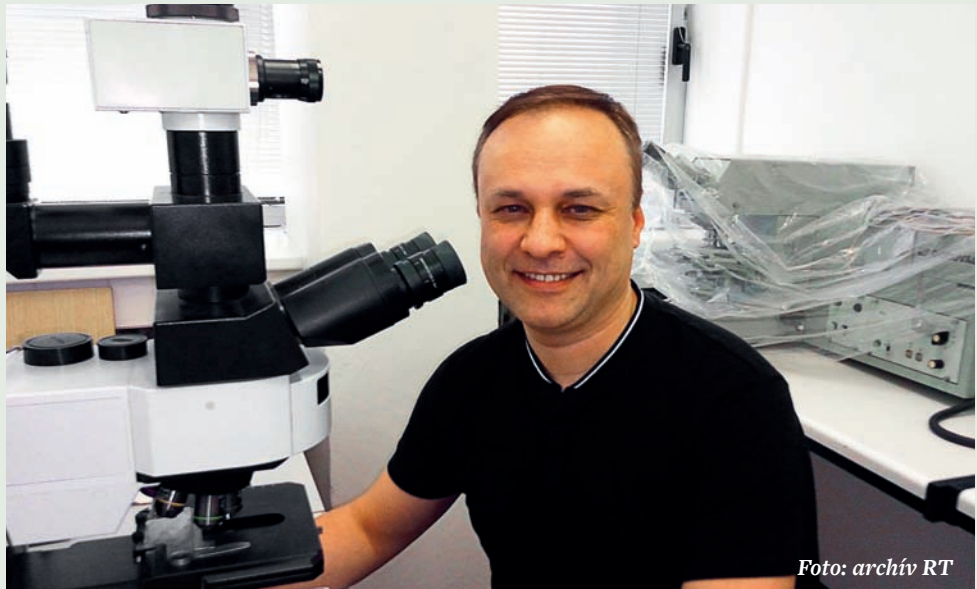

Foto: archív RT

preto upadajú do rutiny. Preto by univerzita mala hľadať spôsoby, ako týchto zamestnancov motivovať pre skvalitnenie ich pedagogicko-výskumného pôsobenia. Bez dostatku financií však nič nové nevymyslí. Inštitúcia závisí od spoločenskej potreby a aj keď je naša univerzita na Slovensku vzhľadom na svoje zameranie unikátna, postavenie poľnohospodárstva, žiaľ, nepodporuje jej rozvoj. Podľa môjho názoru, univerzita má snahu skvalitňovať vzdelávanie a výskum, inovujú sa niektoré pracoviská, budujú nové. Opäť však – je to spojené s financovaním vysokého školstva, ktoré je obmedzené. S nedostatočným financovaním sú spojené aj nedostatky v kvalite priestorov či už učební alebo laboratórií. Niektoré sú zastarané, nemoderné, a to je tiež jeden z momentov, ktoré „vyháňajú“ najmä schopných študentov, často už na začiatku štúdia, z našich lavíc. No a v prostredí, ktoré ne-

motivuje študenta študovať, stráca učiteľ motiváciu učiť. Platí to však aj opačne.

Keby ste mali vymenovať tri mília v živote, ktoré by to boli?

To je ťažká otázka. Nevnímam život v podobe mília, ale ako kontinuálny dej. Každý okamih je dôležitý. Človeku do cesty prichádzajú pozitívne a rovnako aj negatívne podnety a zážitky. Nikdy som sa nezamýšľal nad tým, či ten alebo iný moment v živote je hlavným alebo dôležitejším, ako tie ostatné. Ale predsa, ak by som sa mal zamyslieť nad niečím, čo významnejšie vyčnieva v mojom živote, tak by to bolo narodenie dcéry. Narodením dieťaťa sa väčšinou začína etapa života, keď už nič nie je tak, ako predtým. Preto toto považujem za výrazný bod v mojom živote. A nemenil by som.

Renáta Chosraviová

HOVORÍME S DEKANMI

S dekanou Fakulty ekonomiky a manažmentu prof. Elenou HORSKOU

Našou hlavnou prioritou je študent, kvalita vo vzdelávaní a výskume

Foto: archív EH

„Podarilo sa nám zvýšiť kvalitu a kvantitu publikačnej činnosti i citačných výstupov, realizovať plány rekonštrukcie a inovácie, položili sme základy mnohých úspešných akcií a aktivít, ako je podpora z Challenge Fondu, Deň vysokoškoláka, Leto s FEM-kou a ďalšie,“ hovorí prof. E. Horská.

Pani dekan, koncom minulého roka ste boli zvolená do čela fakulty na ďalšie štyri roky. Je realitou, že z roka na rok klesá záujem o štúdium na vysokých školách. Ako je na tom FEM?

V súčasnom období demografickej krízy a silného konkurenčného boja o študenta máme na fakulte takmer tretinu všetkých študentov SPU a polovicu všetkých zahraničných študentov. Našou hlavnou prioritou je študent, kvalita vo vzdelávaní a výskume.

Aká aktivitu teda plánujete rozvíjať v oblasti vzdelávania? Uvažujete o nových študijných programoch?

Ide o aktivity, ktoré si vyžadujú spoločné úsilie všetkých odborných fakultných pracovísk. Musíme rozširovať sieť partnerských stredných škôl na Slovensku a budovať sieť partnerských konzorcií univerzít a stredných škôl v krajinách strednej a východnej Európy. Naše existujúce medzinárodné programy vyžadujú stabilizáciu a podporu. Do praxe sme uviedli štyri medzinárodné inžinierske programy dvojročných diplomov (Londýn, Moskva, Krakov, Brno) a jeden medzinárodný spoločný študijný program s Poľnohospodárskou univerzitou v Krakove.

Pokiaľ by sme uvažovali o nových študijných programoch (ŠP), do úvahy tento raz prichádzajú bakalárske ŠP, organizované v spolupráci s partnerskými českými univerzitami v Prahe alebo Brne.

Čo plánujete v oblasti internacionalizácie?

Pokiaľ ide o internacionalizáciu musíme mapu našich partnerov čítať v kontexte našich priorit a očakávaní a sledovať naše ciele či už v oblasti projektovej a vedeckovýskumnej činnosti, rozvíjania našich medzinárodných programov, získavania nových študentov či blízkej regionálnej spolupráce. Ako pridanú hodnotu prezentujeme výučbu

cudzích jazykov a vzdelávacie aktivity Katedry jazykov, ako aj aktivity Konfuciovej triedy, či všetky ostatné možnosti akademickej mobility.

V rámci externej komunikácie musíme rozšíriť informácie o ŠP na webovej stránke FEM v anglickom jazyku, pridať ruskú alebo ukrajinskú verziu a zapojiť našich zahraničných študentov do propagácie FEM v ich regiónoch s využitím nielen facebooku, ale aj sociálnych sietí obľúbených na Ukrajine, v Rusku či v iných krajinách.

Kde vidíte potenciál pre rozvoj vedy na fakulte?

Musíme spoločne hľadať príležitosti a vytvárať podmienky pre využitie potenciálu Laboratória spotrebiteľských štúdií v prospech fakultného vzdelávania, výskumu, projektovej činnosti a spolupráce s praxou. Navrhujem predstaviť nové odborné-diskusné podujatie pre našich doktorandov tzv. Vedecký kaviareň, napríklad v priestoroch IBM miestnosti, zameranú na diskusiu o aktuálnych témach, dosiahnutých výsledkoch, problémoch a skúsenostiach v spolupráci s našimi partnermi či zahraničnými doktorandmi. Navrhujem tiež mobilizovať tvorivý potenciál aktívnych študentov a zapojiť ich do výskumu a projektovej činnosti na katedrách.

Viete, ako sa vedie vašim absolventom v praxi?

Naši absolventi sú vyhľadávaní a nachádzajú príležitosti vo viacerých sektoroch národného hospodárstva. Sme na nich hrdí a sú príkladom, ktorý priťahuje aj záujemcov o štúdium. Na fakultnej webovej stránke sme vytvorili podstránku, kto-

rá hovorí o tom, ako sa vyvíjala ich kariéra a kde v súčasnosti pôsobia. Je to otvorená databáza a zd'aleka nie je naplnená. Medzi našimi absolventmi nájdeme aj ministrov, predstaviteľov mnohých významných inštitúcií, úspešných podnikateľov. Teší nás, keď k nám prichádzajú a podporujú rozvoj vzájomnej spolupráce, ako napríklad Ing. Tomáš Štrbo z IBM, Ing. Martin Čapla, PhD., z Cargo Partners v Hongkongu, Ing. Róbert Bulla, PhD., zo spoločnosti Ledvance či Ing. Zdenko Štefanides z VÚB a mnohí ďalší.

V tomto roku FEM oslavuje 60. výročie založenia. Je to výročie, ktoré zvyčajne motivuje spomínať, rekapitulovať, ale aj plánovať a prognózovať. Kam by mala fakulta smerovať v budúcnosti?

Jednoznačne by sa mala rozvíjať ako moderná vzdelávacia inštitúcia, ktorá je uznávaná v medzinárodnom meradle vďaka svojim výsledkom vo vede a vzdelávaní, ktorá má uznávaných učiteľov a výskumníkov, skratka osobnosti, známe vďaka svojmu prístupu k študentovi, významným projektom a publikáciám a zapojeniu sa do celospoločenského a ekonomického rozvoja. Lebo fakultu tvoria ľudia, ktorí svojimi rozhodnutiami, postojmi, prácou, akciami a reakciami tvoria jej históriu, prítomnosť i budúcnosť.

Renáta Chosraviová

V budúcom vydaní spravodajcu Poľnohospodár čítajte rozhovor s doc. Petrom Ondříškom, dekanom Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre.

ZA NAŠIMI ABSOLVENTMI

Róbert Bartolen: Základ úspechu je naplno vnímať realitu, byť kreatívny a nebáť sa odovzdať, ale i zlyhať

Floristu a dizajnéra Róberta Bartolena netreba osobitne predstavovať. Jeho meno je už v súčasnosti pojmom v oblasti v ktorej pôsobí doma i v zahraničí. Je to v prvom rade vďaka jeho talentu, vysokému pracovnému nasadeniu a profesionalite. K tej podstatnou mierou prispelo aj vysokoškolské vzdelanie, ktoré získal na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre.

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva. Prečo ste si ju zvolili a čo vám štúdium dalo do profesionálneho života?

Môj výber bol jednoznačný. Stredoškolské štúdium som absolvoval na odbornej záhradníckej škole v Piešťanoch, kde som dostal výborné základy zo záhradníctva. Chcel som ich rozvíjať aj počas vysokoškolského štúdia v študijnom programe záhradná architektúra. Dodnes využívam poznatky z architektonických predmetov nadobudnuté na univerzite, kde sme sa učili vnímanie perspektívy, všeobecné vnímanie celku alebo detailu priestoru či už interiéru alebo exteriéru. Takže vysoká škola mi dala minimálne super podkutie na vnímanie priestoru a hmoty. Naučila ma nebáť sa veľkých projektov, ktoré sú v súčasnosti predmetom mojej tvorby.

Môžete nám priblížiť svoju tvorbu a projekty, na ktorých ste v poslednom období pracovali?

Ako florista a dizajnér mám súkromný ateliér, ktorý nie je prístupný pre verejnosť. S klientmi sa stretáme v danej lokalite, ktorú chceme riešiť. V rámci projektov zastrešujem kreatívnu, dizajnovú stránku. Môj šesťčlenný tvorivý tím, v ktorom sú aj absolventi FZKI, dozerá na realizačnú stránku, technické prevedenie, výrobu kulis, záhradnícku činnosť a pod. Medzi zaujímavé projekty, ktoré robíme, patrí interiérová zeleň pre veľké inštalácie v hoteloch, napr. vertikálne záhrady. V súčasnosti pre prestížny bratislavský hotel realizujeme vzdušnú záhradu a florálnu terasu. K významným projektom patria štátne projekty, napr. pre ministerstvo zahraničných vecí, Prešporský či Bratislavský bál, kde robíme celú scénografiu.

Ste známy aj tým, že publikujete v odborných floristických časopisoch, vediete prednášky, semináre a workshopy doma i v zahraničí, a to aj na akademickej pôde. Ako vnímate tieto aktivity?

Propagáciu art floristiky, osvetu a vzdelávanie v oblasti floristiky, považujem za veľmi dôležitú. Táto činnosť mi pomáha aj presadiť sa vo svojom odbore. Nedávno som sa stal ambasádorom organizácie Fusion flowers, ktorá združuje kvetinárov a floristov po celom svete. Jej cieľom je robiť osvetu o floristike ako umeleckom a kreatívnom odbore, ktorý napreduje do celého sveta, zároveň bojuje proti komerčným sieťam a sieťovým predajom kvetov. Ambasádori prinášajú nové trendy a vizuály pre magazíny. Na workshope od 21. do 25. marca v Amsterdame, v Holandsku, budem spolu s ďalšími siedmi svetovými floristami uvedený do Fusion flowers

Umelcovou inšpiráciou je najmä príroda

Foto: archív RB

tímu. Budeme tvoriť nový edukačný plán pre floristov a predviesť komerčné spracovanie určitých nových kultivarov rastlín. Mojih aktivít a úspechov je viacero. Určite si však vysoko cením nedávne ocenenie - tretie miesto na súťaži floristov vo Veľkej Británii či možnosť realizovať zaujímavé workshopy vo viacerých krajinách Európy i Ázie, ako aj nedávne pozvanie ruského zväzu floristov vystúpiť s odborným seminárom, ktorý som realizoval počas trojmesačného pobytu v Moskve. Pokiaľ ide o spoluprácu s akademickou sférou, rád vystupujem na odborných výberových prednáškach, workshopoch a seminároch pre študentov či už na SPU alebo Záhradníckej fakulte Menedelovej univerzity v Ledniciach. Na SPU mám dlhoročnú výbornú spoluprácu aj s botanickou záhradou.

Na floristickom seminári Orchidea a jej krásu, ktorý ste viedli koncom februára v Botanickej záhrade SPU, nechýbala ani naša redakcia. Vyše stovke návštevníkom ste predstavili umeleckú kolekciu štyroch sôch inšpirovanú futuristickým spôsobom spracovania prírodných materiálov. Nie je vám ľúto tie kvety orezávať? Aj takáto otázka zaznela z radov účastníkov seminára. Domnievam sa, že ste ju už počuli a aj v budúcnosti budete počuť nespočetne veľa krát....

Máte pravdu a o tejto téme som pripravený diskutovať. Práve deň pred uvedeným floristickým podujatím zomrel Karl Lagerfeld, jeden z najuznávanejších svetových módných návrhárov 20. a 21. storočia. Budem parafrázovať jeho slová, že on tvorí módu, a aj keď je to vnímané ako umenie, predovšetkým ide o komerciu. Činnosť človeka je natoľko rozmanitá, že môžeme diskutovať o všetkom – či vy-

užívanie automobilov znečisťuje prostredie, či je vyrubovanie lesov ničením ekosystémov a pod. Takže tých podnetov z činnosti človeka je oveľa viac ako floristika či tvorba z kožušín. Osobne si myslím, že dar, ktorým sa líšime od zvierat, je ľudský rozum a šiesty zmysel, ktorým disponuje každý, len ho nevyužíva – v mojom prípade je to kreativita. Bolo by na škodu veci ju nevyužívať. Je pravda, že človek prispel k vyhynutiu niektorých druhov zvierat, rastlín. To je prirodzené, ale zase na druhej strane niektoré druhy by bez človeka nemali šancu vyžiť. A je nesporné, že Lagerfeld urobil obrovský posun v rozvoji ľudstva a nemyslím si, že by sme ho mali odsudzovať za to, že napríklad značku Fendi vyvíhol práve na kožušinách a vďaka nemu zažila renesanciu. Opakujem, je to téma na diskusiu. Pre mňa je podstatné, že umenie ako také nás odlišuje od necivilizácie. A svoju prácu milujem preto, lebo vytváram umenie z prírody a nie komerčný produkt pre spotrebiteľ'a.

Blíži sa jar, obdobie, ktoré je už tradične z hľadiska módných trendov synonymom pastelových farieb. O aké elementy sa tento rok bude opierať dizajn?

Dizajn sa bude opierať o veľké množstvo elementov. Hlavným prvkom od počiatku ľudstva je socha a architektúra, ktoré určujú trend v rozvoji civilizácie. Aj my, floristi, sa snažíme pretvárať svoje diela do sôch, ktoré sú naozaj ikonické a môžu posunúť aj náš odbor dopredu. Myslím si, že dizajn aj architektúra sa posúva do prírodných, organických tvarov – vznikajú budovy, ktoré sa podobajú tečúcej vode, oblohe, stromom. Tento dizajn sa tisne aj k nám. Ide o rapídny úbytok neživých materiálov či už plastov, korálikov, drôtikov, perličiek, dekoratívnych vecí.

Môžete priblížiť trendy vo floristike?

V roku 2004 sme s tímom autorov tvorili floristickú knihu pre český zväz floristov a kvetinárov. V nej bolo uvedené, že existujú dva štýly aranžovania – vegetatívny a dekoratívny, ktorý sa opiera o to, že floristi pretransformávajú prírodný materiál a silia ho do tvarov, ktoré chcú docieľiť. Mixovaním s vegetatívnym štýlom dosiahnu, že strohé neživotné dielo pôsobí prírodne. Takže, keby som mal poradiť nové trendy vo floristike – inšpirujte sa prírodou. S blížiacou sa jarou by explózia farieb mala byť v každom z nás. Aj móda aj dizajn sa transformuje do toho, čo človek cíti, alebo aká doba ide. Je doba rozmachu, cestovania, introdukovania, keď nemáme limity. A toto odzrkadľuje aj dizajn. Mulifarebnosť, multikultúrnosť, multidruhosť sú momentálne trendy. A aby nepôsobili gýčovo, znaturalizoval by som ich, alebo potlačil, prírodnými materiálmi či už konárkami, machmi, papradami a pod. Určite sa netreba brániť kombináciami.

Podelíte sa so študentmi o svoj recept na úspech?

V prvom rade by si mal každý uvedomiť, čo je pre neho úspech. Či sú to peniaze alebo pokoj, vnútorná harmónia, že robím niečo, čo ma naplnia, s čím sa stotožňujem. Pre mňa je úspech, keď môžem slobodne tvoriť, keď mi klient dôveruje. Tiež zdravý tím, na ktorý sa môžem spoľahnúť, lebo sám človek nič nedocieľi. Základ úspechu je vnímať realitu, byť kreatívny a nebáť sa odovzdať, ale aj zlyhať. A ešte jeden dôležitý aspekt je profesionalizmus. To znamená, že človek by sa mal vyprofilovať v jednej oblasti, aby bol dobrým odborníkom. Zvyknem tomu hovoriť, byť „brutálne“ skúseným.

Ako relaxujete a naberáte inšpiráciu?

Mojím koníčkom je práca, relaxom je cestovanie, počas ktorého vypnem a naberám inšpirácie. Lebo pokiaľ chce byť človek zdravo kreatívny, potrebuje si vyvetrať hlavu. Tak ako rastlina potrebuje pre svoju existenciu živné prostredie – kyslú, neutrálnu alebo zásaditú pôdu, aj človek musí prísť na to, čo ho dokáže neutralizovať, aby mohol absorbovať inšpiráciu a aplikovať ju. Energiu mi dobíja aj chôdza, túry a samota.

Aké sú vaše plány do budúcnosti?

Po spomínanej účasti na workshope v Amsterdame ma čaká Flóra Bratislava, spolupáca na podujatí Miss Slovensko, v októbri plánujem cestu do Ázie, kde budem mať seminár. Takže čaká ma pestrý program.

Renáta Chosraviová

Nežná krásu orchideí zaujala tisíce návštevníkov Botanickej záhrady SPU

Sú jednou z najrozmanitejších rastlín a zároveň najobľúbenejšou izbovou rastlinou. Rastú na celej zemeguli, okrem Antarktídy. Ich nežnú krásu obdivovalo aj vyše 4 300 návštevníkov Botanickej záhrady SPU v Nitre počas tradičnej výstavy orchideí od 13. do 27. februára.

Ako informovala riaditeľka Ing. Erika Mňahončáková, PhD., v Botanickej záhrade (BZ) SPU je najväčšia zbierka orchideí na Slovensku. Zastúpených je asi 76 rodov, 210 druhov a veľké množstvo hybridov – šľachtencov od pôvodných druhov. Rastliny sú zaujímavé veľkosťou či farbou kvetu, vzácne druhy aj náročnosťou na pestovanie a údržbu.

„Najvzácnejšie druhy v našej zbierke pochádzajú z Číny, Vietnamu a Thajska, ktoré je jednou z najväčších krajín, zaoberajúcou sa produkciou orchideí. Tiež z Latinskej Ameriky, keďže pracovníci našej botanickej záhrady v minulosti absolvovali expedície do Ekvádoru a Nikaraguy,“ povedala záhradníčka a kurátorka výstavy Ing. Margita Záhorská. Ide o botanické druhy, ktoré rastú voľne v prírode, kde sú zákonom chránené. V obchode ich bežne ne-

Foto: za

kúpime, treba ich umelo dopestovávať. Na výstave bolo možné obdivovať aj vzácnych zástupcov rodu *Sophranitis* a *Pleurothallis*, s drobnými kvietkami od jedného milimetra do dvoch centimetrov, v závislosti od druhu. „Mimochodom, rod *Pleurothallis* má asi tisíc druhov,“ dozvedeli sme sa.

Keďže niektoré druhy orchideí pochádzajú z vysokohorských oblastí Ázie, kde rastú v nadmorskej výške až okolo 2-tisíc metrov, v skleníku im musia vytvárať špeciálne podmienky pre pestovanie a udržiavať vlhkosť a chlad. Takýchto druhov majú v BZ asi dvadsať.

Okrem orchideí zo zbierok BZ mohli návštevníci vidieť druhy od pestovateľov zo Slovenska, ale aj z Rakúska a ČR. Keďže výstava bola aj o edukácii, pri každom druhu bol popis o pôvode a návod na pes-

tovanie. Novinkou výstavy boli aj večerné prehliadky skleníkov s názvom Tajomstvá nočných trópov, ktoré navštívilo 800 záujemcov. Takto sprístupnené skleníky boli prvýkrát v histórii botanickej záhrady na Slovensku. Tajomnú atmosféru vyčarovanú sviečkami a farebnými svetidlami dotvárala relaxačná a etnická hudba. Organizátori pripravili pre verejnosť aj odborné podujatia. V rámci nich zaujal floristický seminár Róberta Bartolena Orchidea a jej krásu či odbornodobrodružný seminár bývalého riaditeľa BZ Milana Mišáka z expedície po Latinskej Amerike - Orchidea – klenot Latinskej Ameriky.

Renáta Chosraviová

O floristickom seminári s Róbertom Bartolenom čítajte na www.polnohospodar.sk

V ZRKADLE...

Ing. Ľubomír BELEJ, PhD.
Pracovná pozícia:
 odborný asistent na
 Katedre hygieny a bez-
 pečností potravín FBP
Miesto narodenia:
 Humenné
Vek: 35

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Ako dieťa som chcel byť policajtom, hasičom či vojakom, podľa toho aký film, resp. seriál som práve sledoval. Asi mojím najväčším detským snom bolo hasiť požiare vedľa požiarnika Sama.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Vyštedoval som odbor výživa ľudí, v tom období vedeckú výživu ľudí. Dobré mi to znelo.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

Asi s našou pani rektorkou. Za vyše desaťrocie môjho pôsobenia na akademickej pôde som sa osobne nerozprával so žiadnym rektorom ☺.

Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu radosť?

Určite z toho, že spolu s manželkou čakáme nový prírastok do rodiny. A každodenne mi v súčasnosti radosť robí aj dva a polročná dcérka Janka.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Určite systém v našom zdravotníctve tak, aby najnovšie lieky pre chorých pacientov boli dostupné pre každého v akejkoľvek fáze ochorenia. Keby im to aj z lekárskeho hľadiska nepomohlo, dodalo by im to nádej.

Čo rád čítate (počúvate)?

Veľmi rád čítam fantasy literatúru, napr. od Davida Gemmella či Juraja Červenáka. A kdeže dcérka počúva zásadne detských interpretov, tak v poslednom období nemám inú možnosť ako počúvať práve tento žáner.

Aké máte koníčky?

Kedysi to bol šport, ale v súčasnosti je mojím najväčším koníčkom dcéra, ktorá využíva môj fond voľného času na sto percent.

Máte zlozvyk, ktorého sa nevieť zbaviť?

Je ním sústavný neporiadok v mojej kancelárii, ale snažím sa ho zbaviť ☺.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Určite je to úcta a láska k rodičom, ktorú intenzívnejšie vnímam odkedy som sa sám stal otcom. Možno až vtedy som si uvedomil, koľko energie museli obetovať, aby som bol tam, kde som.

Máte nejaký obľúbený citát?

„Biele vlasy nie sú známkou múdrosti, ale staroby.“ (Tomáš Garrigue Masaryk) *rch*

VESELOU GERUZKOU

Marcel Krištofovič

Prepáč, drahá! Musím si na chvíľu odskočiť.

Čítajte v e-polnohospodári

Zo semifinále súťaže NAJ agro dievča, NAJ agro chlapec

Na Agrokomplexe v Nitre sa 13. februára konalo semifinále súťaže pre stredoškôľakov NAJ agro dievča, NAJ agro chlapec. O postup do finále zabojovalo 18 dievčat a 18 chlapcov zo 14 stredných škôl so zameraním na poľnohospodárstvo a agrobiznis. O podujatí sa dočítate na: www.polnohospodar.sk

Trojica FEM-károv úspešne prezentovala SPU na Taiwane

Na Národnej taipeiskej univerzite v Taipei na Taiwane sa na prelome januára a februára konal desiaty ročník Finančnej líderskej konferencie. Na jej príprave aj tento rok spolupracovala Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre. Traja študenti FEM - Bc. Anna Zemková, Veronika Zábojníková a Bc. Stefan Apostol, navštívili Taiwan a vystúpili s prednáškami pre tamojších stredoškôľakov. Zároveň pomáhali organizátorom konferencie s prípravou aktivít, hier a večerného programu.

Študenti z oddelenia medzinárodných vzťahov Národnej taipeiskej univerzity pripravili FEM-károm bohatý program
Foto: archív FEM

Prednášky sa týkali oblasti marketingu, manažmentu a komunikácie. Anna priblížila študentom proces adaptácie, cien a marketingu, Veronika sa vo svojej prednáške zamerala na manažovanie ľudí z rôznych kultúr a Stefan si pripravil prednášku o komunikácii a jej úlohe v bežnom živote. Vystúpenia boli obohatené o praktické úlohy, aby študenti lepšie porozumeli preberaným témam.

„Každý deň na Taiwane bol pre nás výnimočný,“ povedali študenti FEM, ktorí tam strávili dva týždne. „Vďaka študentom z oddelenia medzinárodných vzťahov, ktorí sa o nás starali, sme navštívili

budhistický chrám v Sanxia, mrakodrap Taipei 101 – deviatu najvyššiu budovu sveta, dedinku Jiufen pri Tichom oceáne a nočné trhy v Shilin, kde sme ochutnali miestne špeciality. Taipei je moderné, rozvinuté mesto s výbornou infraštruktúrou a systémom verejnej dopravy. Napriek mnohým výškovým budovám sa tu nachádza veľa parkov, zelených plôch a detských ihrísk,“ povedali FEM-kári.

Počas konferencie sa stretli aj s dekanom Ekonomickej fakulty Národnej taipeiskej univerzity a diskutovali aj o možnostiach ďalšej spolupráce a výmenných pobytov. *FEM*

Slovenská noc s bochníkom chleba aj stoličkovým tancom

Lokálna sekcia študentskej dobrovoľníckej organizácie Erasmus Student Network na SPU v Nitre patrí k najaktívnejším spomedzi 520 európskych sekcií. Od roku 2007, keď bola založená ako jedna z prvých na Slovensku, pomáha zahraničným študentom integrovať sa v novom prostredí, motivuje domácich študentov k štúdiu v zahraničí, organizuje kultúrne večery, výlety, dobrovoľnícke aktivity a iné podujatia. Každoročne sa zapája do podujatia Nation2Nation, ktoré študentom ponúka možnosť priblížiť ostatným svoju krajinu, kultúru, národnú kuchyňu a zaujímavosti.

V rámci podujatí Nation2Nation majú študenti možnosť priblížiť ostatným zaujímavosti svojej krajiny. Úvodnou aktivitou bola Slovenská noc
Foto: archív ESN

Úvodný event, ktorý sme usporiadali 26. februára, patril Slovenskej noci. Našich zahraničných priateľov sme privítali tradične – domácim aperitívom a bochníkom chleba so soľou.

Predstavili sme im Slovensko a jeho kultúru či tradičné slovenské tance v podaní folklórneho súboru Zobor. Mali možnosť ochutnať niekoľko typických pokrmov ako sú bryndzové halušky,

oškvarková nátierka, korbáčiky, oštiepky, ale aj niečo sladké, čo vždy urobí náš úsmev krajším – makovú štrúdlu. V súťažných tímoch sa popasovali s vedomostným kvízom a najväčšou zábavou celého večera bol určite stoličkový tanec. Tešíme sa na nasledujúce stretnutie a prezentácie ich krajín.

Rebecca Švecová, ESN SUA Nitra

Slovenský Červený kríž zase oslovil študentov

Láska má veľa podob aj veľa možností, ako ju prejať. Pri príležitosti sviatku zaľúbených Slovenský Červený kríž opäť vyzval verejnosť darovať krv. Dvadsiaty štvrtý ročník Valentínskej kvapky krvi sa na SPU v Nitre konal 12. februára v ŠD A. Bernoláka.

Na organizácii darcovskej kampane sa podieľal aj Miestny spolok SČK pri SPU v Nitre. Podľa slov podpredsedníčky Ing. Moniky Gubáňovej, PhD., krv darovalo 41 študentov a zamestnancov, z nich deväť nabrali odvahu po prvýkrát. „Osobitne chceme vyzdvihnúť deväť študentov z Fakulty biotechnológie a potravinárstva, ktorí zareagovali na našu výzvu a zapojili sa do kampane.“ Najbližší odber krvi mobilnou jednotkou sa uskutočnil koncom apríla počas Nitrianskych univerzitných dní 2019.

MS SČK organizoval v tento deň aj pravidelnú zbierku oblečenia a školských potrieb, určenú Útulku pre jednotlivcov s deťmi a Azylový dom v Nitre. Vybieralo sa viac ako sedem vriec oblečenia. Organizátori úprimne ďakujú všetkým darcom. *za*

Z odbornej stáže medzinárodného projektu Kultúrne dedičstvo regiónov

pokračovanie zo strany 2

liny, huby a potraviny z nich vyrábané. Pilotná štúdia bude realizovaná na príklade regiónu Malopolska, ale predpokladá tiež popis podobných ekosystémov v Európe i vo svete.

SPU bude na projekte participovať realizáciou seminárov o možnostiach genetickej identifikácie druhov rastlín a ich autentifikácie v potravinách, ako aj expertízami a prípravou spoločných vedeckých článkov a monografií.

Jedným z významných výstupov projektu je vytvorenie spolupráce medzi spomínanými univerzitami, Univerzitou vo Florencii a ďalšími partnermi pre prípravu medzinárodného vedeckého projektu v rámci programov EÚ. Odbornej stáži predchádzalo úvodné stretnutie v Krakove, kde uvedení zástupcovia FBP a FAPZ prezentovali, skúsenosti a možnosti identifikácie lokálnych prvkov kultúrneho dedičstva v podobe živočíšnych a rastlinných druhov a prostredia, v ktorom žijú ako súčasť dedičstva regiónov.

Doc. Martina Fikselová, FBP

Doc. Radovan Kasarda, FAPZ

Absolventi kurzu Destinačný manažment opäť diskutovali na pôde univerzity

Na pôde SPU v Nitre sa 8. februára zišli aktéri pôsobiaci v destinačnom manažmente na rôznych miestach v regiónoch Slovenska.

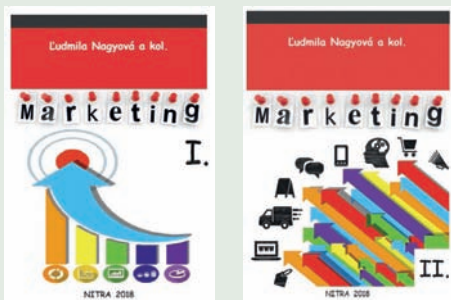
Odborné prednášky Ing. Ivety Niňajovej, PhD., a Ing. Michaely Potočárovej na tému Marketing destinácie a zapojenie miestnych aktérov do destinačného manažmentu vyvolali živú diskusiu medzi účastníkmi podujatia. Mnohí z nich sa na univerzitu vrátili po úspešnom absolvovaní kurzu celoživotného vzdelávania s názvom Destinačný manažment, ktorý v roku 2018 zabezpečovala Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka FEŠRR SPU v spolupráci s Nitrianskou organizáciou cestovného ruchu.

Na podujatí sa diskutovalo hlavne o hľadaní ciest a príležitostí spolupracovať v záujme dosiahnuť spoločný úspech v rozvoji cestovného ruchu. Prednášky obsahovali množstvo osobných skúseností a príkladov z praxe regiónov Banskobystrického, Trnavského a Nitrianskeho kraja. Účastníci ocenili aj inšpiratívne príklady z praxe a rôzne názory na prezentované problémy zo strany samosprávy, akademického prostredia, ako aj ďalších aktérov cestovného ruchu, hľadanie spoločných prienikov a možností, ako sa posúvať ďalej.

Jana Jarábková, Soňa Bartoníčková

RECENZIA

Marketing I. a II.

Vo Vydavateľstve SPU v Nitre vyšli koncom roka 2018 dve vysokoškolské učebnice Marketing I. a Marketing II. autorského kolektívu pod vedením prof. Ľudmily Nagyovej.

Neustále prebiehajúce zmeny na trhu nútia marketérov prehodnotiť súčasné tendencie vývoja a prispôbiť sa novým trendom a aktuálnym výzvam v oblasti marketingu.

Kolektív autorov pripravil ucelené aktuálne a pútavé publikácie marketingu, ktoré rozširujú teoretický obzor študentov a zároveň poukazujú na nové trendy a praktické aplikácie marketingu prezentované prostredníctvom prípadových štúdií, ktoré sú súčasťou každej kapitoly.

Vzhľadom na rozsah a obsah jednotlivých kapitol je problematika spracovaná v dvoch učebniciach. Obe vychádzajú z požiadaviek jednotlivých študijných programov zabezpečovaných na SPU v Nitre a súčasných trendov spojených s rozvojom marketingovej vedy na začiatku tretieho tisícročia. Určené sú študentom a doktorandom Fakulty ekonomiky a manažmentu a ostatných fakúlt s neekonomickým zameraním SPU na výučbu povinného, povinne voliteľného alebo výberového predmetu marketing. Prinášajú však aktuálne informácie aj manažérom, výskumným pracovníkom a všetkým záujemcom, ktorí sa chcú zdokonaľiť v oblasti marketingu a hľadať inšpiráciu pri rozhodovaní o marketingových aktivitách v podnikateľskom prostredí, v štátnej i verejnej správe.

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

J. Golian – J. Remža: Praktické uplatňovanie všeobecných hygienických princípov v potravinárstve, 1. vydanie, náklad 200 ks, cena 3,80 €.

J. Žiarovská a kol.: Všeobecná genetika – Praktikum, 1. vyd., 200 ks, 3,20 €.

M. Kačániová – L. Hleba: Bakteriológia, 1. vyd., 100 ks, 6 €.

VEDECKÉ MONOGRAFIE

E. Pechočiaková Svitačová: Etika manažmentu a manažéra v novom globálnom prostredí, 1. vyd., 100 ks, 3 €.

P. Uhrín – J. Supuka: Hodnotenie adaptability stromov v zmenených podmienkach mesta pri použití

vizuálno-rastových a ekofyziologických znakov, 1. vyd., 110 ks, 4 €.

UČEBNICE

Ľ. Nagyová a kol.: Marketing II., 1. vyd., 500 ks, 11 €.

Š. Poláček a kol.: Vinárstvo, someliérstvo a enogastronómia, 1. vyd., 273 ks, 19,50 €.

ÚČELOVÉ PUBLIKÁCIE

I. Felixová a kol.: Požiadavky na prijímacie skúšky – Anglický jazyk, 12. doplnené vyd., 100 ks, 7 €.

R. Hornyák Gregaňová a kol.: Požiadavky na prijímacie skúšky - Matematika, 7. vyd., 100 ks, 7 €.

Vydavateľstvo SPU

RECENZIA

Hodnotenie adaptability stromov v zmenených podmienkach mesta pri použití vizuálno-rastových a ekofyziologických znakov

Publikácia s uvedeným názvom vyšla vo Vydavateľstve SPU v Nitre koncom minulého roka. Ako píše autori - Ing. Peter Uhrín, PhD., a prof. Ján Supuka, klimatické podmienky v mestách sa neustále menia. Tým sa vytvára

zhoršujúce sa prostredie pre rast drevín a plnenie ich ekologickej, environmentálnej a sociálnej funkcie. Kvalitatívne hodnotenie ich odozvy na často až extrémne podmienky stanoviska rastu je dôležitou súčasťou starostlivosti o mestskú a historickú zeleň.

Práca sa zaoberá aplikáciou vizuálnych metód pre posudzovania morfológických znakov,

deštruktívnych prejavov koruny a kmeňovej časti drevín a ekofyziologickým aspektom vitality. Prostredníctvom merania hodnôt sledovaných parametrov vyplývajúcich z fluorescenčnej indukčnej krivky bola hodnotená kvalita asimilačných orgánov a výkonnosť fotochemických procesov. Hodnotených bolo desať druhov drevín, najbežnejšie sa vyskytujúcich v mestách. V rámci každého druhu boli hodnotené tri jedince na dvoch typoch lokalít. Výsledky boli štatisticky vyhodnocované. Autori do publikácie zahrnuli aj zhodnotenie obsahu cudzorodých látok v pletivách listov, obsahu polutantov v ovzduší Nitry, pomerov vlhkosti pôdy za roky 2015 - 2016 na oboch skúmaných lokalitách a i.

V závere uvádzajú návrh na súhrnné hodnotenie adaptability skúmaných druhov drevín na mestské prostredie.

rch

OZNAMUJEME

Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre oznamuje, že:

- 20. marca 2019 o 11.00 h v posluchárni A-01 prednesie **doc. Ing. Miroslav Juráček, PhD.**, pedagogický pracovník na Katedre výživy zvierat FAPZ, inauguračnú prednášku **Nutričné a technologické predpoklady výroby kvalitných bielkovinových a sacharidových siláží**;

- 27. marca 2019 o 9.00 h v posluchárni A-01 prednesie **doc. Ing. Katarína Ražná, PhD.**, pedagogická pracovníčka na Katedre genetiky a šľachtenia rastlín FAPZ, inauguračnú prednášku **Potenciál markérov na báze mikroRNA v hodnotení agrobiodiverzity rastlín**.

Dekanka Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre oznamuje, že:

- 3. apríla 2019 o 10.00 h v miestnosti AS-36 (pavilón S, 3. posch.) prednesie **Ing. Ivan Holúbek, PhD.**, odborný asistent na Katedre financií FEM, habilitačnú prednášku **Financovanie poľnohospodárstva v podmienkach klimatických zmien a bude obhajovať habilitačnú prácu Ekonomika výroby a využívania trávnych porastov v marginálnych oblastiach Slovenskej republiky**;

- 9. apríla 2019 o 8.00 h v miestnosti AS-36 (pavilón S, 3. posch.) prednesie **Ing. Renáta Benda Prokeínová, PhD.**, odborná asistentka na Katedre štatistiky a operačného výskumu FEM, habilitačnú prednášku **Využitie dolovania údajov v podnikateľskom prostredí – detekcia podvodov a bude obhajovať habilitačnú prácu Modelovanie spotreby potravín na Slovensku**;

- 9. apríla 2019 o 10.00 h v miestnosti AS-36 (pavilón S, 3. posch.) prednesie **Ing. Zuzana Vincúrová, PhD.**, odborná asistentka na Ústave ekonomiky Fakulty ekonomiky a podnikania Paneurópskej vysokej školy v Bratislave, habilitačnú prednášku **Vývoj daňového zaťaženia podnikateľských subjektov v SR od roku 2004 a bude obhajovať habilitačnú prácu Spotrebná daň z minerálneho oleja v súvislosti so znižovaním emisie skleníkových plynov a podpora výroby biopalív v podnikovej sfére**.

POZVÁNKA

Konferencia: Stredoeurópska iniciatíva na ochranu poľnohospodárskej pôdy

S podporou EÚ sa 2. - 5. apríla v priestoroch SPU v Nitre uskutoční konferencia **Central European Initiative on Agricultural Land Protection - CEILAND (Stredoeurópska iniciatíva na ochranu poľnohospodárskej pôdy)**.

Zastúpených bude 10 krajín strednej Európy. Hlavným cieľom bude diskusia odborníkov z rôznych oblastí na tému súčasnej situácie v ochrane poľnohospodárskej pôdy v kontexte špecifík regiónu strednej Európy. Podujatie je príležitosťou na výmenu informácií a skúseností, ako aj posilnenie vzájomných vzťahov, čo môže otvoriť možnosti ďalšej spolupráce. Viac info na <https://ceiland.uniag.sk/>

OZNAM

SPU v Nitre sa opäť uchádza o vaše 2 percentá

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre ďakuje všetkým, ktorí ju v minulých rokoch podporili. Prostriedky, ktoré sme získali vlni, boli použité na nákup 162 kvalitných vedeckých publikácií pre 23 kateder. Veríme, že nám zachováte svoju priazeň aj v tomto roku. Potrebné informácie a tlačivá nájdete na webovej stránke www.uniag.sk.

Päťdesiatpäť rokov vysokoškolskej pedagogiky na SPU

V polovici februára (13. a 14.) sa na SPU v Nitre konala záverečná kolokviálna skúška Kurzu vysokoškolskej pedagogiky. Práce obhajovalo 34 mladých vysokoškolských učiteľov a doktorandov z FZKI, FAPZ, FEM, FEŠRR a TF SPU. Kurz sa realizuje na SPU v dvojročných cykloch kontinuálne už 55 rokov. V súčasnosti je akreditovaný medzinárodnou spoločnosťou pre inžiniersku pedagogiku IGIP sídliacou vo Villachu.

Z histórie kurzu

Kurz vysokoškolskej pedagogiky otvorilo v 70-tych rokoch 20. storočia vedenie vtedajšej Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Ich účastníkmi boli profesori, docenti a odborní asistenti, ktorí získali základné poznatky z teórie pedagogiky vysokých škôl (vysokoškolskej pedagogiky), aby tak skvalitnili svoju pedagogickú kompetenciu. V dvoch jednosemestrálnych kurzoch v AR 1964 - 65 a 1966 - 67 absolvovalo štúdium 38 účastníkov všetkých fakúlt VŠP. Niektoré prednášky z vybraných kapitol z teórie učenia, vyučovania, psychológie, metodológie zabezpečovali externí pracovníci Katedry vysokoškolskej pedagogiky UK v Bratislave. Trojsemestrálne štúdium v AR 1971 - 72 a 1973 - 74 absolvovalo 53 pedagógov VŠP. Organizačnú a pedagogickú prácu spojenú s realizovaním štúdia zabezpečovala Katedra pedagogiky a sociológie VŠP.

Po spoločensko-politických zmenách v r. 1989, keď padol systém pedagogickej prípravy vysokoškolských (VŠ) učiteľov, SPU v Nitre, ako jediná na Slovensku, kontinuálne venuje pozornosť pedagogickej príprave svojich učiteľov. Jednotlivé kurzy sú permanentne inovované.

Kvalita vysokých škôl a úroveň zabezpečovania ich úloh sa odvíja od kvality VŠ učiteľov. Tí musia mať expertné vedomosti a zručnosti nielen vo svojom odbore, ale aj v pedagogickej oblasti. Paradoxne, VŠ učiteľia nadobúdajú odbornú erudíciu v dlhodobom procese odbornej prípravy, pedagogické vedomosti

a zručnosti si však často rozvíjajú iba skúsenostným učením a sebazvedávaním. Žiaľ, v realnej pedagogickej praxi neexistuje priama úmera medzi vedeckou - odbornou úrovňou a pedagogickým majstrovstvom. V súčasnosti neexistuje ani kvalifikačná požiadavka na pedagogické vzdelanie VŠ učiteľov, hoci vykonávajú priamu pedagogickú činnosť. Pedagogické vzdelanie nemusí nevyhnutne zaručovať úspech v sprostredkovaní poznatkov, v oblasti motivácie študentov a celkovej kvalite edukačného procesu. Poskytuje však teoretický základ, ktorý učiteľovi uľahčí pedagogickú činnosť.

Úspešní absolventi nastolili otázky

Noví úspešní absolventi preukázali schopnosť riešiť vybrané pedagogické problémy vo svojej výchovno-vzdelávacej praxi. Tiež nastolili otázky, ktoré si

vyžadujú riešenie na pôde SPU a vznikli viaceré podnetné návrhy a odporúčania pre ich riešenie. V rámci kolokvia rezonovali témy: životný štýl študentov a učiteľov SPU, jazyková príprava, motivácia študentov k účasti na súťaži ŠVOČ, opisovanie - podvádzanie - plagátorstvo študentov, adaptácia študentov na VŠ štúdium, hodnotenie kvality výučby a vzťahu študentov k vybraným predmetom, inovácia obsahu vybraných predmetov, využívanie problémového a projektového vyučovania, syndróm vyhorenia u učiteľov, vybrané aspekty komunikácie vedúcich akademických zamestnancov, práca so študentmi so špeciálnymi potrebami a i.

PaedDr. Tímea Šeben Zaťková, PhD.,
vedúca Centra pedagogiky
a psychologického poradenstva FEM

Zo záverečnej skúšky Kurzu vysokoškolskej pedagogiky

Foto: archív FEM

poľnohospodár Spravodajca zamestnancov a študentov SPU v Nitre. Vydáva Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 2, 949 76 Nitra.

Vedúca redaktorka: PhDr. Renáta Chosraviová, technická redaktorka: Lujza Záhoráková. Redakcia: Poľnohospodár, SPU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, telefón: 037/6415533, 6415538, fax: 037/6534393, e-mail: redakcia@polnohospodar.sk. Internet: www.polnohospodar.sk. Grafická úprava: Mgr. Andrea Miretínska. Tlač: MICHEL ANGELO. EV 5434/16 ISSN 1336-2909

